

OciętNY (22) *ai*

ociętny (21), **ociątny** (1) *Calag.*

o jasne.

[*comp* ociątni(e)jszy.]

sg m N ociętny (17). ◇ [*G* ociętného.] ◇ *A* ociętn(e)go (1). ◇ *I* ociętnym (1). ◇ *f N* ociętną (2). ◇ *G* ociętnéj (1). ◇ [*n N* ociętn(e). ◇ *pl N subst* ociątni(e)jsz(e). ◇ *A subst* ociętn(e).]

Sł stp brak, Cn: ociątny, ponadto: ociętny s.v. uporny, Linde XVI – XVIII w.

Uparty, krnąbrny, oporny; hardy, zacięty; proterous Mącz, Modrz; contumax, obstinatus, pertinax, pervicax, tenax Mącz, Cn; cervicosus, immorigerus, improbus, obstipus Mącz; petulans Calag; durus, obfirmatus, obnixus, percontumax, refractarius Cn (22) : Contumax. Ociętny/ Nieposłuszny/ Krnąbrny/ Przeciwny. Mącz 64b; Obstipus, Ociętny/ vparty/ twárdofzeyny álbo twárdouftny. Mącz 257c; Protervio, Ieftem fwowolny/ Ociętny/ nieposłuszny. Mącz 327d, 50b, 233c, 257c [2 r.], 293d, 323c (15); Mutwillig. Swowolny. Ociątny. Pętulans. Calag 358a; [Nadobnieć to nápiśał Athenieńki on Xenophon/ że wlfyćkie inłse zwierzętá/ ku połluffeńftwu dwie połpolicie rzeczy przywodzą/ pokarm/ iefli ktore to wzgárdzeńłse ieft/ álbo vgłáfkánie/ iefli fláchetnhneyłse/ iáko ieft koń/ á bićie iefli iákie ociątnieyłse/ iáko ieft ośieł. LorichKosz 84v (Linde)].

W połączeniu szeregowym (1): Záfie niech [dworzanin] nie będzie ociętny/ łporny/ łwarliwy/ iáko niektorzy co łobie żadney rzeczy bárziesy nie vpodobáli/ iáko łie ludziom przykrzyć GórnDworz K6v.

Wyrażenia: »ociętna krnąbrność« (1): Pertinax contumacia, Ociętna knąbrność. Mącz 293d.

[*»serce ociętné«: Słifłćie/ á nierozumiećie/ pátrźcie/ á niebacźcie/ ieft bowiem ludu tego ferce ociętné/ vłłimá gnułnie flucha/ oczi záciśnione ma FarnZnaj 79, 135.*]

Szeregi: »ociętny, nieposłuszny« (1): Bo [przewłoka zapłaty] czyni żołnierza ociętnym/ rołkazania Hetmańłskiego nieposłuszny/ [Reddit militem et protervum et imperia ducis recusantem] ModrzBaz 118v.

[*»ociętny i uporny«: Iefli zrodził człowiek łyná ociętného y vporného [Si genuerit homo filium contumacem et protervum]/ ktoryby nie fluchał oycowłkiego ábo máćierzyńłkiego rołkazania [...]: poimáią go y powiodą do ftárlzych miáłtá oného WujBib Deut 21/18 (Linde).*

»ociętny i zatwardziały«: ktorzy ociętny y zátwárdziáły vmyłł máią około pomłty chćiwości KuczbKat 316 (Linde).]

Przen (1) : DAwnoć nie łtoi owá rzecz/ Petriło/ A przedłięć igrác z niewiáłtámi miło. Wyiadłes włzytki recepty z áptéki/ Dla téy ociętnéy y niełtałéy déki. KochFr 45.

a. *W funkcji rzeczownika (1) :*

W przeciwstawieniu: »chętny ... ociętny« (1): Chętné pośilay/ przywiedź ociętnego/ Dla wieczney chwały Máiełtatu twego. GrabowSet I2v.

a. *O chorobie: długotrwała, nieustępliwa, trudna do uleczenia (1) : Longa et pertinax valetudo Titi Aristonis, Długa á ociętna/ álbo długo trwáyąca choroba Ariłtone łą. Mącz 474c.*

Synonimy: krnąbrny, niekarny, nieposłuszny, niepowolny, niestworny, nieukarany, nieunoszony, nieuzdany, ociapły, odporny, przeciwny, swowolny, twardoszejny, twardoustny, twardousty, uporny.